

KD
senior

VALMANIFEST 2018

Kristdemokratiska Seniorförbundet

... för våra äldre medmänniskors intressen, rättigheter och livskvalitet

Med mottot *Ett seniorvänligt samhälle* verkar Kristdemokratiska Seniorförbundet (KD Senior) för att genom politiska reformer främja äldre medmänniskors intressen, rättigheter och bestående livskvalitet.

Ett värdigt bemötande av äldre medmänniskor måste innebära god tillgång till kvalitativ vård och trygg äldreomsorg och möjlighet till plats på ett gott äldreboende för den som vill - men också säkra och rättvisa pensioner.

Dessutom vill Seniorförbundet att äldre personers samlade erfarenhet och kunskap tas bättre tillvara med respekt för seniorers bestående kraft och samhällsengagemang. KD Senior vill agera för att seniorer ges möjlighet att vara fortsatt aktiva i samhället: på arbetsmarknaden, i civilsamhället, i politiska förtroendeuppdrag, osv.

Seniorförbundet, ett fristående förbund inom det Kristdemokratiska partiet, verkar genom sina distrikt runtom i Sverige och deltar - genom Europeiska Seniorunionen - även i det paneuropeiska seniorsamarbetet.

Välkommen som medlem!

Stockholm i juli 2018

Leif Hallberg,
förbundsordförande

Ett bättre och rättvisare liv för Sveriges äldre

Kristdemokraterna vill bygga ett samhälle där människor kan åldras i trygghet och värdighet!

Äldreboende. Fler äldreboenden och en lagstadgad rätt för alla över 85 år att få en plats på ett äldreanpassat boende om och när de så vill. Det måste byggas fler äldreboenden, och alla över 85 år ska ha rätt till ett äldreanpassat boende när de själva önskar. Detta vill Kristdemokraterna!

Slopad pensionärsskatt så att personer som arbetat ett helt liv inte ska behöva betala mer i skatt än de som jobbar. Pensionärer ska inte betala mer i skatt än de som jobbar. Kristdemokraterna har varit med och sänkt skatten på pension flera gånger tidigare. Nu vill vi sänka skatten igen så att skatten för pensionärer och löntagare blir lika.

Slopad löneskatt - som en uppmuntran för äldre som vill och kan fortsätta jobba.

Tryggare hemtjänst genom att satsa på de utförare av hemtjänst, som tydligt begränsar antalet personer som besöker dem som har hemtjänst.

KD Senior driver också på för detta

➤ **Hög tid för en FN-konvention om äldre personers rättigheter**

Förenta Nationerna antog 1948 en allmänförklaring om de mänskliga rättigheterna, som en gemensam norm för alla folk och nationer.

Sedan dess har andra FN-konventioner tillkommit för att vägleda medlemsländerna världen runt och stärka människors rättigheter. Sådana "kärnkonventioner" är exempelvis Konventionen om avskaffande av all form av diskriminering av kvinnor, Konventionen om avskaffande av alla former av rasdiskriminering, Konventionen om skyddet av alla migrantarbetares och deras familjers rättigheter, Konventionen om skydd

av personer med funktionsnedsättning och Konventionen om barnets rättigheter.

Ett område saknas – äldre personers rättigheter, skydd och säkerhet. Denna avsaknad har i europeiskt och globalt seniorarbete uppmärksammats alltmer med visioner om hur principerna om de mänskliga rättigheterna bättre skulle kunna omfatta även världens växande äldrebefolkningar.

På samma sätt som i Barnkonventionen borde grundprinciperna för en Äldrekonvention vara att genomsyra allt politiskt arbete, så att detta alltid beaktar äldre personers bästa och rätt till medinflytande. Andra grundprinciper bör gälla rätten till hälsa och god vård, till icke-diskriminering, respekt och ett värdigt bemötande hela livet ut och till fortsatt utveckling och ett berikande socialt liv även efter de aktiva åren.

För Kristdemokraterna är människovärdesprincipen grundläggande, och människovärdet är givetvis viktigt helt oavsett ålder. KD Senior vill att Sverige ska driva på arbetet för att också skapa en FN-konvention som slår fast äldre personers rättigheter.

➤ Pensionärer "tappa mark" ekonomiskt - höj bostadstillägget rejält!

Pensionärerna, en växande andel av Sveriges befolkning, halkar betänkligt efter inkomstutvecklingen i samhället. Med hela 17 procent sedan 2007!

Det ekonomiska glappet för att klara baskostnader som utgifterna för boende och livsmedel har ökat kraftigt. Den ekonomiska uppförsbacken för många äldre blir allt brantare. Dessvärre ser det inte ut att bli bättre framöver, om inte kraftfulla politiska reformer snarast genomförs.

Alltfler av dem i vårt land som ekonomiskt hamnar under EU:s fattigdomsgräns återfinns bland dessa garantipensionärer, de flesta av dem kvinnor. Detta är en monumental orättvisa i ett samhälle, som gärna vill gälla som ett välfärdssamhälle med jämlikhet och trygghet för alla.

Förutom att höja grundskyddet för garantipensionärerna (dvs de som inte har någon annan form av pension) måste bostadstillägget höjas rejält.

Till skillnad från den rödgröna regeringen, som hållit igen stödet för pensionärer med låg inkomst, bör en ny icke-socialistisk regering höja bostadsutgiftstaket i bostadstillägget från 5.000 till 7.300 kr/mån. Med KD i

regeringen kommer det att gå. Och, när allt kommer ikring, det är "kronorna i plånboken" som räknas, inte vad de kallas.

➤ **Mer friskvård = minskad sjukvård. Även för äldre!**

Alltfler av oss i dagens Sverige, både yngre och äldre, sitter alltmer stilla. Det minskar blodgenomströmning, ökar risken för hjärt- och kärlsjukdomar, försämrar muskelstyrka och ökar både benskörhet och midjemått.

Den "moderna" livsstilen med ett ökat stillasittande medför väl dokumenterade hälsorisker i alla åldrar. Stillasittandet gäller tyvärr också - och i farligt stor utsträckning - i det sena livet, oavsett om vi framlever det på ett äldreboende eller i den egna privata bostaden.

Detta är förstås inte alls bra, varken för den enskildes hälsa och välbefinnande eller för samhällets redan stora vårdkostnader.

I ett folkhälsoperspektiv är det viktigt att stimulera hela befolkningen, även de äldre, till att regelbundet ta sig tid för fysisk aktivitet. Anpassat efter var och ens förutsättningar – men alltid något. Redan en kort promenad kan göra nytta men också sådant som seniordans (eller "sittdans" på äldreboendet), seniorgympa och seniorsim. Men också daglig hjärngympa med exempelvis ett korsord. Ett ökat utbud av veteran- och motionsidrott för seniorer, det måste handla om mycket mer än någon enstaka motionscykel i ett hörn på äldrehemmet.

KD Senior vill att hela samhället – stat, landsting och kommun tillsammans med idrottsrörelsen och det övriga civilsamhället – ger oss alla bättre förutsättningar för ökad friskvård. Så att vi alla kan leva friskare längre!

➤ **Även äldre måste få må bra**

Äldre personer med psykisk ohälsa är idag så många att detta av flera experter bedöms som ett folkhälsoproblem. Men denna fråga uppmärksammas sällan lika mycket som andra hälsoproblem bland äldre, och praktisk kunskap saknas både om målgruppen och om hur vården och omsorgen bör se ut.

Och - trots att drygt 350 000 äldre bedöms må dåligt psykiskt, finns mycket få äldreboenden med psykisk ohälsa som inriktning.

De äldre i vårt samhälle har inte tillgång till psykiatrin på samma sätt som de yngre. Den specialiserade psykiatrin har inte intresserat sig för de äldre. Slutsatsen: även här sker åldersdiskriminering.

Statens egen utredare Susanne Rolfner Suvento har formulerat det helt oförblommerat: "En depression är inte något lindrigt tillstånd utan ett helvete, ett rent helvete. Det är ingenting en människa ska behöva lida av eller drabbas utav!" – Men väldigt litet har sedan sagts från den rödgröna regeringen om detta folkhälsoproblem, och både kunskap och resurser lyser med sin frånvaro.

Den omfattande psykiska ohälsan bland de äldre i befolkningen talas det sällan om. KD Senior vill att den uppmärksammas och åtgärdas med samma intresse och kraft som psykisk ohälsa bland barn och unga. Ensamhetsångest eller en svår depression är lika möjlig i det sena livet som i tidigare åldrar. Och, att inte få hjälp med en depression så att den drabbade kan återhämta sig betyder att den fördjupas alltmer.

Ett viktigt första steg för att bygga en bättre och specialiserad äldrepsykiatri skulle vara att inrätta *ett nationellt kompetenscentrum för äldrepsykiatri* med uppdrag att samla och sprida kunskap för forskning, utbildning och pedagogiskt stöd till de närmaste i verksamheten, i första hand undersköterskor men även fysioterapeuter och biståndsbedömare. Detta vill KD Senior!

➤ **Allt fler äldre riskerar undernäring: vi kräver att de äldres behov av ett fullgott näringsintag tas på allvar!**

Närmare 40 000 äldre som vårdas inom äldreomsorgen lider av undernäring och ännu fler ligger i riskzonen. Detta enligt statistik från Socialstyrelsens och Jönköpings universitet. I vissa kommuner handlar det om mer än var fjärde äldre. Statistiken gäller både kommunal och privat äldreomsorg.

Snarare än matlådornas innehåll är problemet, enligt experterna, bristande aptit, dåligt måltidsstöd och att vissa läkemedel gör det svårt för de äldre att få i sig rätt näring. En långt ifrån ovanlig kommentar är: "Jag har tappat matlusten och dricker bara kaffe."

Mot denna bakgrund har Livsmedelsverket larmat om att personalen i hemtjänsten måste få bättre kompetens om mat och åldrande, men alltför många inom äldreomsorgen saknar rätt utbildning.

Till år 2050 har antalet svenskar över 85 år fördubblats, och många av dessa kommer att bo kvar hemma och dessutom vara multisjuka. Detta

medför givetvis ännu större behov av att äldreomsorgen fungerar väl, inte minst ifråga om omsorgsbehövande äldres måltider och näringsintag.

KD Senior kräver därför, att alla aktörer inom hemtjänsten och äldreomsorgen, offentliga såväl som privata, ser till att personalen har rätt kompetens ifråga om åldrande och äldres näringstillförsel, bland annat genom att anlita professionella dietister.

Det måste finnas tid för att sitta med de äldre, tid för att hjälpa dem att få i sig maten. Att kommunerna anställer fler dietister, en nyckelgrupp, är därför en helt nödvändig åtgärd.

➤ **God tandvård måste vara ekonomiskt möjlig också för äldre!**

Att kunna tugga, äta och slippa tandsmärta är en mänsklig rättighet. Friska tänder hela livet är en av förutsättningarna för att behålla en god allmänhälsa och förebygga sjukdomar. Detta bör därför vara ett av sjukvårdens främsta syften. Men då behöver samhället verka för en mer jämlik tandhälsa, ekonomiskt tillgänglig för alla även i hög ålder.

Forskning har visat att dålig skötsel av de äldres tänder kan leda till lunginflammation och hjärtsjukdomar. Annan forskning har gett vid handen att förlorad tuggkapacitet ofta leder till allvarliga hälsoproblem. Utöver det minskade näringsintaget finns stora risker för att utveckla ett första steg till demens: tuggandet är helt enkelt ett primärt behov för att kunna behålla en god hjärnfunktion.

Idag finns flera stöd och bidrag för egen tandvård. Men den som bara har en pension på 10.000 – 12.000 kr/mån före skatt har knappast råd att alls söka hjälp för tandvård. Varenda krona gör skillnad i en tunn plånbok, en verklighet för många ensamstående, åtskilliga förtidspensionärer, men framförallt för de ekonomiskt sämst ställda äldre. Att prioritera tandvården, en ofta mycket stor utgiftspost, blir för dessa medborgargrupper ingen självklarhet, för många en omöjlighet.

Alliansregeringens stora tandvårdsreform var ett gott första steg i rätt riktning, men nu måste arbetet gå vidare. KD Senior vill se en fortsatt reformering av de ekonomiska bestämmelserna för tandvården, så att den blir fullt tillgänglig också för grupper av medborgare - många av dem äldre - som har små inkomster och stora behov av basal tandvård.

Kristdemokraterna Seniorförbundet

Tel: 076-527 25 66

E-post: info@kdsenior.se

Hemsida: www.kdsenior.se